Lag om understödsföreningar;

given Stockholms slott den 2 juni 1972.

SFS 1972: 262

Utkom från trycket den 13 juni 1972

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen[1], funnit gott förordna som följer.

Allmänna bestämmelser

1 § Med understödsförening förstås enligt denna lag sådan förening för inbördes bistånd som har till ändamål att, utan affärsmässigt drivande av försäkringsrörelse, meddela annan personförsäkring än arbetslöshetsförsäkring och som är på sådant sätt sluten att den huvudsakligen är avsedd för anställda i visst eller vissa företag, personer tillhörande viss yrkesgrupp eller medlemmar i sammanslutning med sådan intressegemenskap att en samverkan även för personförsäkring är naturlig.

Också förening som ej är sluten på sätt som anges i första stycket anses som understödsförening, om den är registrerad såsom understödsförening enligt äldre lag.

Avser verksamheten huvudsakligen pensionsförsäkring på grund av anställning, anses föreningen som understödsförening, även om medlemsavgifterna erläggas av arbetsgivaren.

2 § Denna lag äger ej tillämpning på anstalt, för vars försäkringsutfästelser staten eller kommun är ansvarig eller vars verksamhet regleras i särskild författning, eller på sådan pensionskassa för personer i offentlig tjänst som av Konungen förklarats undantagen från lagens tillämpning.

Har understödsförenings verksamhet endast ringa omfattning eller avser den huvudsakligen pensionsförsäkring på grund av anställning, kan försäkringsinspektionen medge undantag från bestämmelserna i denna lag i den mån hinder ej föreligger från allmän synpunkt och det är lämpligt med hänsyn till föreningens förhållanden.

3 § Understödsförening skall vara registrerad hos försäkringsinspektionen och stå under tillsyn av denna.

[1] Prop. 1972: 69, NU 29, rskr 215.

Hos försäkringsinspektionen föres understödsföreningsregister. I detta inskrives de uppgifter som enligt denna lag skall anmälas för registrering eller i övrigt skall tas in i registret.

4 § Understödsförening får registreras enligt denna lag endast om den avsedda verksamheten är behövlig och även i övrigt ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet.

5 § Understödsförening skall bestå av minst 500 medlemmar, om föreningen meddelar

1. förtids- eller efterlevandepension utan samband med ålderspension,
2. sjukpenning för längre tid än 180 dagar för ett sammanhängande sjuklighetstillstånd, eller
3. kapitalförsäkring för dödsfall till högre belopp än 1 000 kronor för en medlem.

Annan förening än som avses i första stycket skall bestå av minst 100 medlemmar.

Om särskilda skäl föreligger, kan försäkringsinspektionen bestämma att förenings minsta antal medlemmar skall vara lägre än som anges i första eller andra stycket.

6 § Kapitalförsäkring får avse högst 8 000 kronor för en medlem. Föreligger särskilda skäl, kan försäkringsinspektionen medge understödsförening att meddela sådan försäkring till högre belopp.

7 § Understödsförening får ej utan medgivande av försäkringsinspektionen driva verksamhet som är främmande för ändamålet med föreningens försäkringsverksamhet. Omfattningen av den främmande verksamheten skall stå i rimligt förhållande till försäkringsverksamheten.

Understödsförening får ej heller utan medgivande av försäkringsinspektionen ändra sin försäkringsverksamhet så att den får en väsentligt ny inriktning eller kommer att omfatta ny verksamhetsgren. Vid prövningen äger 4 § motsvarande tillämpning.

8 § För understödsförenings förbindelser svarar endast föreningens tillgångar inbegripet förfallna men ej erlagda medlemsavgifter.

9 § Innan understödsförening registrerats, kan den ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter eller vara part inför domstol eller annan myndighet. Sedan styrelse utsetts, kan dock denna föra talan i mål rörande föreningens bildande.

Handlar föreningsmedlemmar eller styrelseledamöter eller andra på föreningens vägnar, innan den registrerats, svarar de som deltagit i åtgärden eller beslut därom solidariskt för uppkomna förbindelser.

Stadgar och firma m. m.

10 § För att vinna registrering skall understödsförening ha i enlighet med denna lag antagit stadgar samt utsett styrelse och revisorer.

11 § Understödsförenings stadgar skall vara ägnade att trygga att föreningen kan fullgöra sina försäkringsutfästelser och skall samtidigt tillgodose medlemmarnas intresse av att kostnader och villkor för försäkringarna är skäliga med hänsyn till förmånernas art och omfattning och föreningens förhållanden. Även i övrigt skall stadgarna ha ett för verksamheten lämpligt innehåll.

Stadgarna skall ange

1. föreningens firma,
2. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art,
3. den ort inom riket, där föreningens styrelse skall ha sitt säte,
4. de villkor som skall gälla för inträde i föreningen,
5. försäkringsförmånernas beskaffenhet och storlek eller grunderna för beräknande av förmånerna, tid och villkor för utbetalning av försäkringsbelopp samt i fråga om kapitalförsäkring högsta tillåtna försäkringsbelopp för en medlem,
6. de fasta avgifter, som skall erläggas till föreningen, eller grunderna för deras beräknande,
7. ordningen för beslut om särskild uttaxering och grunderna för dess verkställande, om sådan uttaxering skall få förekomma,
8. påföljden för försummelse att till föreningen erlägga fast avgift eller uttaxerat belopp,
9. om rätt till fribrev eller återköp skall föreligga samt, för sådant fall, villkoren för rätten och reglerna för beräkning av fribrevs- eller återköpsvärdena,
10. villkoren för belåning av försäkringsbrev hos föreningen, om sådan belåning skall få förekomma,
11. tider för verkställande av försäkringsteknisk utredning, om skyldighet föreligger att verkställa sådan utredning,
12. grunderna för fondbildning,
13. hur medel som ej behövs för löpande utgifter skall placeras och värdehandlingar skall förvaras,
14. hur medel som ej ingår i försäkringsfond skall användas samt, om återbäring skall förekomma, bestämmelser därom,
15. antalet styrelseledamöter och revisorer eller det högsta och lägsta antal till vilket de skall uppgå och, om för styrelseledamöter och revisorer skall finnas suppleanter, motsvarande uppgifter om dem, tiden för styrelseledamots, revisors och suppleants uppdrag samt, om styrelseledamot, revisor eller suppleant skall utses på annat än i denna lag angivet sätt, hur tillsättning skall ske,
16. i fall där fullmäktige skall finnas, hur de skall utses samt deras befogenhet och mandattid,
17. tid för ordinarie föreningsstämma,
18. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom samt den tid före stämman då föreskrivna kallelseåtgärder senast skall vara vidtagna,
19. hur vid föreningens upplösning skall förfaras med föreningens behållna tillgångar.

12 § Understödsförenings firma skall innehålla ettdera av orden "understödsförening" eller "försäkringsförening". Meddelar förening ute-

slutande eller huvudsakligen sjukhjälp får firman dock i stället innehålla ordet "sjukkassa".

I firman får ej ordet "bolag" eller annat uttryck, som betecknar ett bolagsförhållande, eller ordet "bank" intagas på sådant sätt att därav kan föranledas det misstaget att firman innehas av ett bolag eller av en bank. Firman får ej heller innehålla ordet "erkänd" eller såväl ordet "ömsesidig" som ordet "försäkring".

Firman skall tydligt skilja sig från annan förut registrerad, ännu bestående understödsförenings firma.

13 § Ansökan om registrering göres av styrelsen.

Vid ansökningshandlingen skall fogas

1. två avskrifter av föreningens stadgar,
2. avskrift av protokoll som förts vid sammanträde med föreningens medlemmar och som utvisar att stadgarna antagits,
3. avskrift av protokoll eller annan handling varav framgår att styrelse och revisorer utsetts,
4. försäkringsteknisk utredning om beräkningen av de i stadgarna angivna avgifterna eller, om föreningen endast skall meddela sjukpenning för högst 180 dagar för ett sammanhängande sjuklighetstillstånd eller sjukvårdsersättning eller båda förmånerna i förening, de uppgifter som behövs för en bedömning av avgifternas storlek.

14 § Ansökningshandlingen skall innehålla uppgift om

1. antalet medlemmar,
2. understödsföreningens postadress,
3. styrelseledamöters, revisorers och suppleanters fullständiga namn, medborgarskap och hemvist jämte förklaring att dessa personer ej är omyndiga,
4. den eller dem som får teckna föreningens firma och hur firman skall tecknas, om denna ej skall tecknas endast av styrelsen,
5. beträffande firmatecknare som ej är styrelseledamot eller styrelsesuppleant, motsvarande förhållanden som anges under 3.

Har ej den som ensam eller gemensamt med annan får teckna föreningens firma egenhändigt skrivit sin namnteckning på ansökningshandlingen, skall vid denna fogas särskild bilaga, på vilken namnteckningen finns. Namnteckning skall vara styrkt av vittnen.

Medlemsförteckning

15 § Över understödsförenings medlemmar skall föras förteckning genom styrelsens försorg. Förteckningen skall för varje medlem innehålla uppgift om fullständigt namn, personnummer, senast kända hemvist och tiden för inträdet i föreningen. För förening som meddelar pension skall i fråga om pensionstagare, som ej är medlem, i förteckningen antecknas motsvarande uppgifter utom beträffande tid för inträde i föreningen.

Under särskild rubrik skall i förteckningen vidare upptagas tillgängliga uppgifter om fribrevsinnehavare, som ej är medlem i föreningen.

Förteckningen skall förvaras på betryggande sätt.

16 § Fråga om antagande av medlem i understödsförening avgöres av styrelsen med iakttagande av vad därom kan vara föreskrivet i stadgarna.

17 § Medlem får utträda ur understödsförening, om han icke på grund av sin anställning är skyldig tillhöra denna. Anmälan om utträde skall göras skriftligen. I stadgarna får föreskrivas, att namnunderskriften på anmälningshandlingen skall vara styrkt av vittnen och att medlem under viss tid efter anmälan, högst ett år, skall kvarstå i föreningen.

Medlem får ej uteslutas ur förening av annan orsak än stadgarna anger. Fråga om uteslutning prövas av styrelsen, om ej annat är bestämt i stadgarna.

18 § Även om medlem utträtt eller uteslutits ur understödsförening eller avlidit, har föreningen, om ej annat är föreskrivet i stadgarna, rätt till dels stadgeenlig avgift för den tidsperiod, varunder avgången ägt rum, dels vad som belöper på den avgångne enligt beslut om särskild uttaxering som fattats före avgången.

Avgången medlem eller hans rättsinnehavare har ej annan rätt till föreningens tillgångar än som framgår av föreningens stadgar.

Fribrev och återköp

19 § Avgår medlem ur understödsförening, har han vid pensionsförsäkring rätt till fribrev och vid kapitalförsäkring rätt till fribrev eller återköp, om ej försäkringsinspektionen med hänsyn till särskilda omständigheter föreskrivit, för föreningen eller visst slag av försäkring som denna meddelar, att sådan rätt ej skall föreligga.

Rätten till fribrev eller återköp får inskränkas endast genom villkor i fråga om

1. den minsta tid under vilken försäkringen skall ha gällt,
2. det lägsta belopp som skall ha erlagts i avgifter för försäkringen,
3. det lägsta belopp till vilket fribrevs- eller återköpsvärde skall uppgå.

Avgifter

20 § Understödsförening skall till verksamhetens bedrivande uttaga fasta medlemsavgifter. Har föreningen flera verksamhetsgrenar, skall särskild avgift uttagas för varje verksamhetsgren.

Uttagande av avgifter får ej göras beroende av att försäkringsfall inträffat inom föreningen.

Om stadgarna medger särskild uttaxering, får sådan ske endast när föreningens tillgångar är otillräckliga för verksamhetens behöriga utövande.

Försäkringsteknisk utredning

21 § Styrelse för understödsförening skall minst vart femte år låta verkställa försäkringsteknisk utredning av föreningens ställning vid närmast föregående års slut och inge utredningen till försäkringsinspektionen inom tid som inspektionen bestämmer. Beträffande sjukhjälpsverksamhet föreligger dock sådan skyldighet endast om sjukpenning meddelas för längre tid än 180 dagar för ett sammanhängande sjuklighetstillstånd. Har föreningen flera verksamhetsgrenar, skall varje verksamhetsgren behandlas särskilt i utredningen.

Försäkringsinspektionen kan helt eller delvis befria förening från skyldigheten att i visst fall låta verkställa försäkringsteknisk utredning, om föreningens rörelse är av mindre omfattning eller annat skäl till befrielse föreligger.

Försäkringsinspektionen kan ålägga förenings styrelse att också på annan tid eller i annat fall än som följer av vad förut i denna paragraf sagts låta verkställa försäkringsteknisk utredning.

Försäkringsteknisk utredning skall enligt av försäkringsinspektionen fastställda grunder och meddelade föreskrifter verkställas av person, som är behörig att utöva befattning som aktuarie vid livförsäkringsbolag eller som av inspektionen förklarats behörig att verkställa utredningen.

22 § Vid försäkringsteknisk utredning skall premiereserv beräknas för varje verksamhetsgren. Premiereserven utgör skillnaden mellan kapitalvärdet av föreningens framtida utgifter för löpande försäkringar och kapitalvärdet av de avgifter som föreningen kan ha att ytterligare uppbära för dessa försäkringar.

Fondbildning

23 § Vid bokslutet skall för varje verksamhetsgren till en försäkringsfond för denna avsättas vad som av intäkterna ej åtgått för kostnader under räkenskapsåret.

Framgår av försäkringsteknisk utredning att försäkringsfond överstiger vad som behövs för att täcka premiereserven jämte en tjugondel därav, får överskjutande belopp helt eller delvis undantagas från försäkringsfonden, om stadgarna innehåller bestämmelse enligt vilken det får ske.

I annat fall än som avses i andra stycket får medel undantagas från försäkringsfond endast efter försäkringsinspektionens medgivande. Sådant medgivande får ej lämnas, om åtgärden kan äventyra föreningens förmåga att fullgöra sina förpliktelser.

Kapitalplacering

24 § Vid varje tidpunkt skall ett belopp, som täcker summan av dels försäkringsfonder, dels understödsföreningens övriga skulder, annan fond än försäkringsfond ej medräknad, vara redovisat i följande slag av tillgångar, nämligen

1. obligationer eller andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av staten,

2. obligationer som utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa eller Sveriges investeringsbank aktiebolag eller av kreditaktiebolag, som står under tillsyn av bankinspektionen,

3. fordringsbevis som utfärdats av riksbanken, bankaktiebolag, sparbank, postbanken eller centralkassa för jordbrukskredit, dock ej sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis),

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av kommun, som fått tillstånd av Konungen att ta upp eller garantera lånet,

5. obligationer som utfärdats av svenskt industriföretag och som offentligen utbjudits av bankaktiebolag, sparbank, postbanken, kreditkassa inom jordbrukskasserörelsen eller Sveriges investeringsbank aktiebolag,

6. skuldförbindelser, för vilka föreningen har säkerhet i form av panträtt på grundval av

inteckning i jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet inom fyra femtedelar eller i annan fastighet inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, eller

inteckning i tomträtt, till vilken hör byggnad som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, inom fyra femtedelar eller i annan tomträtt inom två tredjedelar av senast fastställda taxeringsvärde, med den ytterligare begränsning som försäkringsinspektionen kan komma att föreskriva med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller annan omständighet,

dock att, utom i fråga om sådant lån till kommun för vilket inspektionen medgett undantag, byggnad skall, för att säkerheten skall få godtas, vara brandförsäkrad i svensk försäkringsanstalt eller i utländsk försäkringsanstalt som har rätt att driva försäkringsrörelse här i riket,

7. andra svenska eller utländska värdehandlingar utom sådana som skall infrias i främmande valuta, om de till art och säkerhet kan anses jämförliga med värdehandlingar som avses i någon av punkterna 1—6,

8. lån mot säkerhet i föreningens försäkringsbrev inom återköpsvärdet,

9. föreningen tillhörig fastighet eller tomträtt intill de gränser och med de brandförsäkringsvillkor som enligt 6 gäller beträffande inteckning, eller

10. värdet av svenskt försäkringsbolags ansvarighet på grund av försäkringar, som övertagits i återförsäkring.

Förening, som enligt sina stadgar huvudsakligen är avsedd för anställda i visst eller vissa företag, får även fullgöra i första stycket föreskriven redovisning i sådana av ett eller flera av företagen utfärdade skuldförbindelser, för vilka föreningen äger säkerhet i värdehandlingar som avses i samma stycke 1—5 och 7.

Utan hinder av första och andra styckena får ett belopp, som svarar mot högst en tiondel av förenings försäkringsfonder, redovisas i andra

värdehandlingar än som förut sagts, dock ej i aktier eller andelar i aktiefond, och i tillgångar som nämns i första stycket 9 utöver där angiven gräns.

25 § Understödsförening får icke utan försäkringsinspektionens medgivande äga mer än en tjugondel av aktierna i svenskt eller utländskt aktiebolag eller, om aktierna har olika röstvärde, större antal än att röstetalet för aktierna utgör högst en tjugondel av röstetalet för samtliga aktier.

26 § Understödsförening får ej lämna kredit till

1. styrelseledamot, styrelsesuppleant, revisor, revisorssuppleant, innehavare av annan befattning i föreningen eller person som verkställer försäkringsteknisk utredning åt föreningen,
2. make till person som avses under 1,
3. bolag, förening eller annan sammanslutning, vari person som avses under 1 eller 2 i egenskap av delägare eller medlem har ett väsentligt ekonomiskt intresse.

Förening får ej heller lämna kredit mot säkerhet av borgen av någon som avses i första stycket.

Vad i första stycket sägs utgör ej hinder för förening att i enlighet men vad därom föreskrives i stadgarna lämna kredit mot säkerhet av försäkringsbrev som utfärdats av föreningen.

Styrelse och firmateckning

27 § Bestämmelserna i 21—23 §§, 25—30 §§ och 32—37 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening med följande avvikelser, nämligen

1. att minst hälften av styrelsens ledamöter skall väljas på föreningsstämma eller av organisation som kan anses företräda medlemmarna,
2. att styrelseledamot får utses för tid till och med den ordinarie föreningsstämma som skall äga rum under fjärde räkenskapsåret efter det han utsetts, om försäkringsinspektionen medgett det,
3. att anställd hos föreningen ej får vara styrelseordförande.

Vid tillämpningen av 37 § skall iakttagas att hänvisningen till 9 § skall avse 14 § denna lag.

28 § Styrelsen skall särskilt tillse

att föreningens verksamhet organiseras och drives på sätt som bäst tillgodoser medlemmarnas och övriga förmånsberättigades intressen,

att föreningens bokföring fullgöres i överensstämmelse med lag och givna föreskrifter,

att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

Styrelsen skall hålla sig fortlöpande underrättad om de förhållanden som kan ha betydelse för föreningens verksamhet och ekonomiska ställning.

Finns anledning till antagande att föreningen ej kan fullgöra sina utfästelser eller att föreningens ställning kommer att fortgående för-

sämras eller kan stadgarna av annan orsak ej längre anses svara mot de allmänna kraven enligt 11 § första stycket, åligger det styrelsen att till föreningsstämmans avgörande så snart det kan ske föreslå stadgeändring eller annan lämplig åtgärd.

Räkenskaper och årsredovisning

29 § Bestämmelserna i 38 § och 44 § första stycket lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

30 § Försäkringsinspektionen får i fråga om understödsförenings räkenskaper och styrelsens årsredovisning meddela särskilda föreskrifter, som skall gälla jämte bokföringslagen (1929: 117). Räkenskapsavslutning skall ske för kalenderår.

Har förening flera verksamhetsgrenar, skall intäkter och kostnader redovisas särskilt för varje verksamhetsgren.

Revision

31 § Bestämmelserna i 45, 46 och 49—51 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening med följande avvikelser, nämligen

1. att styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skall granskas av minst två revisorer,
2. att revisor får utses för tid till och med den ordinarie stämma som skall äga rum under tredje eller, om försäkringsinspektionen medgett det, fjärde räkenskapsåret efter det han utsetts.

Vid tillämpningen av 49 § skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse försäkringsinspektionen.

32 § Är understödsförenings verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl till det, kan försäkringsinspektionen föreskriva att minst en av revisorerna skall vara av handelskammare auktoriserad revisor eller godkänd granskningsman.

När revisor eller revisorssuppleant utsetts skall anmälan därom oförd röjligen göras till försäkringsinspektionen genom styrelsens försorg, om han valts på föreningsstämma, och annars av den som tillsatt honom. Närmare föreskrifter i fråga om sådan anmälan meddelas av inspektionen.

Föreningsstämma

33 § Bestämmelserna i 52—60 §§ och 61 § första och andra styckena lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall iakttagas, att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse

försäkringsinspektionen och att hänvisningen i 58 § andra stycket till 48 § skall avse 69 § denna lag.

Försäkringsinspektionen kan medge att förening håller ordinarie föreningsstämma endast vartannat eller vart tredje år och meddelar i sådant fall de föreskrifter som behövs med anledning därav.

34 § Ärende, som ej angetts i kallelse till stämma och som ej särskilt meddelats medlemmarna enligt föreskrift i stadgarna, får avgöras på stämman endast om ärendet enligt denna lag eller stadgarna skall förekomma på stämman eller omedelbart föranledes av ärende som skall avgöras där. Annat ärende än som avses i 37, 40, 56 eller 63 § får dock avgöras på ordinarie stämma, om tre fjärdedelar av de närvarande samtycker till det.

Utan hinder av första stycket kan på föreningsstämma beslutas att extra stämma skall utlysas för behandling av visst ärende.

35 § I stadgarna får bestämmas, att föreningsstämmas befogenhet skall helt eller delvis utövas av särskilt utsedda fullmäktige. Minst hälften av fullmäktige skall utses av föreningens medlemmar eller av organisation som kan anses företräda medlemmarna.

Fullmäktig skall vara medlem i föreningen och får ej utses för längre tid än tre år. Försäkringsinspektionen kan, om särskilda skäl föreligger, medge att även annan än medlem får vara fullmäktig och att fullmäktig får utses för en tid av fyra år.

Fullmäktigsammanträde skall anses som föreningsstämma. Bestämmelserna i 52, 55—59 §§ och 61 § första och andra styckena lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar samt 34 § denna lag om medlem äger motsvarande tillämpning på fullmäktig. Fullmäktig får dock ej rösta genom ombud.

Talan mot styrelseledamot, revisor, föreningsmedlem eller röstberättigad

36 § Bestämmelserna i 63—66 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

Ändring av förenings stadgar

37 § Beslut om ändring av understödsförenings stadgar är giltigt endast om samtliga röstberättigade förenat sig om beslutet eller detta fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och biträtts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman. Innebär beslutet, att ny grund för medlemskaps upphörande införes, och skall det gälla även dem som är medlemmar i föreningen när frågan avgöres, är beslutet dock giltigt endast om samtliga medlemmar biträtt det eller beslutet fattats på två på varandra följande ordinarie stämmor och biträtts av minst tre fjärdedelar av de röstande på den sist hållna stämman.

Om förening meddelar försäkringar enligt sådan allmän pensionsplan som avses i 4 § lagen (1967: 531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m., får styrelsen besluta om sådana ändringar av stadgarna som på-

kallas av ändringar i den för medlemmarna gällande pensionsplanen. Sådant beslut skall anmälas på den föreningsstämma som hålles närmast efter det att beslutet fattades.

Är för giltighet av beslut om stadgeändring ytterligare villkor bestämt i stadgarna, gäller även det.

Beslut om stadgeändring skall genom styrelsens försorg ofördröjligen underställas försäkringsinspektionen för godkännande genom anmälan för registrering och får ej verkställas innan registrering skett.

38 § Stadgeändring som innebär inskränkning av rätt till pension eller sjukhjälp får ej tillämpas på pensions- eller sjukdomsfall som inträffat, innan slutgiltigt föreningsbeslut om ändringen fattades.

Talan mot föreningsstämmas beslut

39 § Bestämmelserna i 69 § 1 mom. första—tredje styckena och 2 mom. lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

Likvidation och upplösning

Inledande av likvidationsförfarande

40 § Föreningsstämma kan besluta att föreningen skall träda i likvidation. I andra fall än som avses i 41, 61 och 64 §§ är beslutet giltigt endast om samtliga röstberättigade förenat sig om det eller beslutet fattats på två på varandra följande stämmor, varav minst en ordinarie, och biträtts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman. Är för giltighet av sådant beslut ytterligare villkor bestämt i stadgarna, gäller även det.

Beslut om likvidation i andra fall än som avses i 41, 61 och 64 §§ skall underställas försäkringsinspektionen för godkännande genom anmälan för registrering på sätt som följer av 49 §.

41 § Understödsförening skall träda i likvidation, när förhållande inträffar, på grund varav föreningen enligt bestämmelse i stadgarna skall upphöra med sin verksamhet.

Nedgår understödsförenings medlemsantal under det minsta antal, som skall gälla för föreningen, skall styrelsen omedelbart anmäla det till försäkringsinspektionen. Inspektionen prövar om föreningen skall få fortsätta sin verksamhet. Lämnas medgivande härtill föreskriver inspektionen de villkor som skall gälla och bestämmer nytt minsta antal medlemmar för föreningen. Beslutar inspektionen att ej medge föreningen att fortsätta verksamheten, skall föreningen träda i likvidation.

42 § Om understödsförenings skyldighet att träda i likvidation, när förenings konkurs avslutas med överskott och när hela rörelsen överlåtes, finns bestämmelser i 61 § och 64 §.

43 § Har understödsförening beslutat träda i likvidation eller skall likvidation ske av anledning som anges i 41, 61 eller 64 §, skall en eller flera likvidatorer väljas på föreningsstämma för att verkställa likvidationen. I stadgarna kan vara bestämt att därutöver en eller flera likvidatorer skall tillsättas i annan ordning.

44 § Har sådant förhållande inträffat som påkallar likvidation enligt 41, 61 eller 64 § och har ej inom sex veckor därefter i registret införts uppgift om att föreningen trätt i likvidation, skall rätten på ansökan av styrelseledamot eller medlem eller på anmälan av försäkringsinspektionen och efter föreningens hörande förklara att föreningen skall träda i likvidation. Rätten skall därvid förelägga föreningen att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten inge bevis om registrering att föreningen utsett en eller flera likvidatorer vid påföljd att annars en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

45 § Saknar understödsförening till registret anmäld behörig styrelse, kan styrelseledamot, föreningsmedlem och borgenär samt annan, vars rätt kan vara beroende av att det finns någon som kan företräda föreningen, ansöka hos rätten att föreningen skall förklaras skyldig att träda i likvidation. Försäkringsinspektionen kan hos rätten göra anmälan om sådant förhållande som nu sagts.

Bestämmelserna i 72 § tredje och fjärde styckena lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på ansökan eller anmälan enligt första stycket.

46 § Utser understödsförening ej likvidatorer, fastän sådant förhållande inträffat som enligt 41 eller 61 § påkallar likvidation, är de som med vetskap om förhållandet deltar i beslut om att fortsätta föreningens verksamhet eller handlar på dess vägnar solidariskt ansvariga för uppkommande förbindelser.

Likvidator

47 § Bestämmelserna i 76 och 77 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening. Vid tillämpningen av 77 § skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse försäkringsinspektionen.

48 § Visar likvidator uppenbar motvilja eller försummelse vid fullgörandet av sitt uppdrag, kan rätten på anmälan av försäkringsinspektionen och efter likvidatorns hörande entlediga honom och förordna annan i hans ställe. Underrättelse om sådant beslut skall ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

Registrering

49 § Bestämmelserna i 78 och 79 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att vad som i 78 § sägs om länsstyrelsen i stället skall avse försäkringsinspektionen och att hänvisningen i 79 § till 9 § skall avse 14 § denna lag.

Likvidationsrevisor

50 § Bestämmelserna i 80 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening med undantag av hänvisningen till 47 §.

Bestämmelserna i 32 § denna lag om revisor äger motsvarande tillämpning på likvidationsrevisor.

Styrelsens slutredovisning

51 § Bestämmelserna i 81 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening med undantag av hänvisningen till 39—43 §§ och 44 § andra stycket.

Bestämmelserna i 30 § denna lag om årsredovisning äger motsvarande tillämpning på slutredovisning.

Föreningsstämma

52 § Bestämmelserna i 82 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

Likvidatorernas förvaltning och redovisning

53 § Bestämmelserna i 83 §, 84 § första stycket första och andra punkterna, andra och tredje styckena samt 85—87, 89 och 90 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att hänvisningen i 84 § andra stycket till 73 § skall avse 71 § denna lag och att, i samband med anmälan enligt 90 §, till försäkringsinspektionen skall lämnas avskrifter av förvaltningsberättelsen jämte redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen.

54 § Under tid då understödsförening är i likvidation får ej ny medlem antagas eller förskott på framtida förmåner lämnas. Rätt för medlem att vid avgång ur föreningen få ut del av dess tillgångar gäller endast om medlemmen avgått innan likvidationsbeslut fattats av föreningen eller meddelats av domstol.

Under likvidationen får ej de fasta avgifter och uttaxerade belopp utkrävas eller de försäkringsförmåner utges, som förfallit till betalning sedan beslutet om likvidationen fattades av föreningen eller meddelades av domstol. Pensionsbelopp som förfallit till betalning efter denna tidpunkt får dock utbetalas, om pensionsfallet inträffat dessförinnan och utbetalning kan ske utan förfång för borgenär, medlem eller förmånsberättigad.

Har likvidationsbeslut fattats på flera föreningsstämmor gäller vad i första stycket andra punkten och andra stycket sagts beslutet på den sista stämman.

Försäkringsinspektionen kan medge att förenings verksamhet får fortsättas under likvidationen, om det kan antagas främja en ändamålsenlig avveckling av föreningen. Sådant medgivande får förenas med föreskrifter.

55 § Vid understödsförenings likvidation får överlåtelse av föreningens rörelse eller fördelning av föreningens tillgångar ej ske, förrän den i kallelsen på föreningens okända borgenärer utsatta inställelsedagen är förbi och alla kända skulder betalats. Till sådana skulder räknas försäkringsförmån, som förfallit till betalning innan likvidationsbeslutet fattats av föreningen eller meddelats av domstol, samt sådan obetald andel i föreningens tillgångar som enligt stadgarna tillkommer medlem, som avgått före beslutet, eller dennes rättsinnehavare. Är skuld till någon del tvistig eller ej förfallen och kan betalning därför eller av annan orsak ej ske, skall medel som fordras för betalningen hållas inne.

Har likvidationsbeslut fattats på flera föreningsstämmor gäller vad i första stycket andra punkten sagts beslutet på den sista stämman.

56 § Om förslag till överlåtelse av föreningens rörelse på annan understödsförening eller på försäkringsbolag kan åstadkommas, skall likvidatorerna utlysa föreningsstämma för behandling av förslaget och på stämman lägga fram anbud som lämnats på rörelsens övertagande. Beslut om överlåtelse är giltigt endast om samtliga röstberättigade förenat sig om beslutet eller detta fattats på två på varandra följande föreningsstämmor och biträtts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman. Är för giltighet av beslut om överlåtelse ytterligare villkor bestämt i stadgarna, gäller även det.

Är ej annat bestämt i stadgarna, gäller vid överlåtelse av rörelsen att rätt till pension har företräde framför andra rättigheter till framtida försäkringsförmåner, om pensionsfallet inträffat innan beslutet om likvidation fattades av föreningen eller meddelades av domstol. Har sådant beslut fattats på flera föreningsstämmor gäller vad nu sagts beslutet på den sista stämman.

Beslut om överlåtelse skall av likvidatorerna ofördröjligen anmälas till försäkringsinspektionen för godkännande. Avskrift av protokoll som förts i ärendet och av de handlingar som lagts fram på föreningsstämma skall fogas vid anmälningshandlingen. Inspektionen skall vid prövningen av beslutet tillse att ej vissa medlemmar eller andra förmånsberättigade otillbörligt gynnas genom beslutet på övriga medlemmars eller förmånsberättigades bekostnad.

Försäkringsinspektionen skall ofördröjligen registrera beslut, varigenom inspektionen godkänner beslut om överlåtelse av förenings rörelse. När registrering skett, skall förening eller bolag som övertager rörelsen anses ha inträtt i den likviderande föreningens rättigheter och skyldigheter. Sistnämnda förenings återstående tillgångar och handlingar skall överlämnas till övertagande förening eller bolag.

Styrelsen i förening eller bolag som övertagit understödsförenings rörelse skall i den ordning som försäkringsinspektionen finner ändamålsenlig underrätta dem, vars försäkringar eller förmåner omfattas av överlåtelsen.

Sker ej överlåtelse av föreningens rörelse, skall stadgarnas bestämmelser om förfarandet med föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning tillämpas.

57 § Har vid understödsförenings likvidation tillgångarna fördelats eller överlämnats till någon som enligt stadgarna är berättigad att över-

taga dem, utan att betalning för skuld erlagts eller innehållits, eller förslår ej innehållna medel till att betala skuld, är den som uppburit något till förfång för borgenär skyldig att återbära vad han sålunda fått, om föreningen ej kan fullgöra sina förpliktelser. Pensionsbelopp som utbetalats med tillämpning av 54 eller 61 § skall återbäras, om utbetalningen är till förfång för borgenär, medlem eller annan förmånsberättigad. För brist som kan uppkomma när belopp skall återbäras är likvidatorerna ansvariga efter de grunder för skadeståndsskyldighet som anges i 106, 108 och 109 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar.

Anser medlem eller annan förmånsberättigad att han vid fördelning av föreningens tillgångar ej fått vad som belöper på honom, skall han väcka talan mot föreningen inom tre månader efter det slutredovisning framlades på föreningsstämma vid påföljd att han annars förlorar sin talan. I fråga om återbäringsskyldighet och om likvidators ansvarighet äger första stycket motsvarande tillämpning.

Har medlem eller annan förmånsberättigad ej inom fem år efter det slutredovisning framlades på föreningsstämma anmält sig för att lyfta vad han fått vid fördelningen, har han förlorat sin rätt.

Förenklat förfarande

58 § Kan det antagas att understödsförening som trätt i likvidation saknar tillgångar eller att dessa ej förslår till betalning av likvidationskostnaderna, kan rätten på anmälan av likvidatorerna och efter försäkringsinspektionens hörande förklara att likvidationen skall läggas ned och föreningen anses upplöst. När sådan förklaring meddelats, gäller ej 50—57 §§. Tillgång som enligt vad nu sagts ej skall ingå i likvidation skall efter rättens förordnande tillfalla allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål.

Meddelande om förklaring enligt första stycket skall ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

Fortsatt likvidationsförfarande

59 § Bestämmelserna i 92 § första, tredje och fjärde styckena lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas att hänvisningen till 91 § skall avse 58 § denna lag.

Konkurs m. m.

60 § Bestämmelserna i 93 § och 94 § första stycket lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

61 § Är understödsförening ej i likvidation när dess egendom avträdes till konkurs, äger 54 § motsvarande tillämpning tills konkursen avslutats eller föreningen trätt i likvidation enligt andra stycket. Vad där sägs om likvidationsbeslut skall i stället gälla beslutet om egendomsavträde. Vidare skall iakttagas att utbetalning av pension ej får ske innan konkursen avslutats.

Finns överskott när förenings konkurs avslutas och var föreningen ej i likvidation då dess egendom avträddes till konkurs, skall föreningen träda i likvidation. Vad i 54—56 §§ sägs om likvidationsbeslut skall därvid i stället avse beslutet om egendomsavträde.

Talan mot likvidator eller likvidationsrevisor

62 § Bestämmelserna i 95 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

Överlåtelse av understödsförenings rörelse utan föregående likvidation

63 § Föreslås i annat fall än som avses i 56 § att understödsförenings rörelse eller del därav skall överlåtas på annan sådan förening eller på försäkringsbolag, skall anbud som lämnats på övertagandet läggas fram på föreningsstämma. Beslut om överlåtelse är giltigt endast om samtliga röstberättigade förenat sig om beslutet eller beslutet fattats på två på varandra följande stämmor, varav minst en ordinarie, och biträtts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman. Är för giltighet av beslut om överlåtelse ytterligare villkor bestämt i stadgarna, gäller även det.

Är ej annat bestämt i stadgarna, skall rätt till pension, om pensionsfallet inträffat före beslutet om överlåtelsen, ha företräde framför andra rättigheter till framtida försäkringsförmåner. Har beslutet fattats på flera föreningsstämmor, gäller vad nu sagts beslutet på den sista stämman.

Beslut om överlåtelse skall genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas till försäkringsinspektionen för godkännande. Avskrift av protokoll som förts i ärendet och av de handlingar som lagts fram på föreningsstämma skall fogas vid anmälningshandlingen. Inspektionen skall vid prövningen av beslutet tillse att ej vissa medlemmar eller andra förmånsberättigade otillbörligt gynnas genom beslutet på övriga medlemmars eller förmånsberättigades bekostnad.

64 § Försäkringsinspektionen skall ofördröjligen registrera beslut, varigenom inspektionen godkänner beslut om överlåtelse av förenings rörelse. När registrering skett, skall den förening eller det bolag som övertager rörelsen anses ha inträtt i den överlåtande föreningens rättigheter och skyldigheter mot medlemmarna och andra förmånsberättigade. Avser överlåtelsen förenings hela rörelse skall föreningen träda i likvidation.

Styrelsen i förening eller bolag som övertagit understödsförenings rörelse skall i den ordning som försäkringsinspektionen finner ändamålsenlig underrätta dem, vars försäkringar eller förmåner omfattas av överlåtelsen.

Försättes förening i konkurs sedan beslut om överlåtelse godkänts av försäkringsinspektionen skall, vid tillämpning av bestämmelserna i konkurslagen (1921: 225) om återgång av avtal, överlåtelsen anses ha skett dagen för godkännandet.

65 § Bestämmelserna i 100 § första och tredje styckena, 101 och 102 §§ samt 103 § 1 mom. lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall iakttagas att vad där sägs om länsstyrelsen i stället skall avse försäkringsinspektionen. Vidare gäller att registrering skall vägras, förutom i fall som anges i 100 § första stycket, även när förutsättningarna enligt 4 § denna lag för registrering ej är uppfyllda och när medgivande eller godkännande som krävs enligt denna lag ej lämnas.

66 § Mot den som inhämtat kännedom om vad registret beträffande visst förhållande innehåller vid den tidpunkt varom är fråga, kan ändring i samma förhållande med laga verkan åberopas endast om han visas ha ägt vetskap om ändringen.

Tillsyn

67 § Det åligger understödsförenings styrelse att på tid och sätt som försäkringsinspektionen bestämmer

1. hålla föreningens kassa och övriga tillgångar samt böcker, räkenskaper och andra handlingar tillgängliga för granskning av inspektionen,
2. för varje räkenskapsår till inspektionen insända avskrift av dels förvaltningsberättelsen jämte vinst- och förlusträkning och balansräkning, dels revisionsberättelsen med tillhörande handlingar, dels protokoll fört vid föreningsstämma över beslut i fråga om dessa berättelser, dels en redogörelse för föreningen och dess verksamhet,
3. meddela de upplysningar och uppgifter i övrigt rörande föreningen som inspektionen begär.

68 § Bestämmelserna i 67 § 1 och 3 äger motsvarande tillämpning i fråga om styrelse, ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i aktiebolag, förening eller annan liknande sammanslutning, vars verksamhet uteslutande har till syfte att biträda en eller flera understödsföreningar vid verksamhetens bedrivande.

Föreligger intressegemenskap mellan understödsförening, å ena, samt aktiebolag, förening eller annan liknande sammanslutning, å andra sidan, kan försäkringsinspektionen, om det är nödvändigt med hänsyn till tillsynsverksamheten, efter Konungens medgivande förelägga styrelse, ordförande och verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare i sådan sammanslutning att avge särskild redovisning över intressegemenskapen enligt föreskrifter som meddelas av inspektionen.

69 § Försäkringsinspektionen kan förordna revisor att jämte övriga revisorer för viss understödsförening granska styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper. Inspektionen kan när som helst återkalla uppdraget.

Revisor som förordnats av försäkringsinspektionen skall iakttaga de föreskrifter, som inspektionen meddelar. Arvode till revisorn skall betalas av föreningen med belopp som inspektionen bestämmer.

70 § Försäkringsinspektionen kan kalla till extra föreningsstämma och till styrelsesammanträde. Företrädare för inspektionen får närvara och deltaga i överläggningarna vid föreningsstämma eller vid sådant styrelsesammanträde som utlysts av inspektionen.

71 § Försäkringsinspektionen kan meddela de erinringar i fråga om understödsförenings verksamhet som inspektionen finner påkallade.

Försäkringsinspektionen skall förelägga understödsförening att inom viss tid vidtaga de åtgärder som behövs för rättelse, om

1. avvikelse skett från denna lag eller de för föreningen gällande stadgarna eller de författningar eller föreskrifter i övrigt som gäller för verksamheten,
2. stadgarna ej längre uppfyller de i 11 § första stycket angivna allmänna kraven,
3. de tillgångar, vari försäkringsfond redovisas, ej är tillräckliga för att trygga försäkringsutfästelserna eller
4. annan allvarlig anmärkning kan riktas mot föreningens verksamhet.

Har föreläggande enligt andra stycket ej efterkommits inom bestämd tid och har det anmärkta förhållandet ej heller på annat sätt undanröjts, kan försäkringsinspektionen hos rätten ansöka om att föreningen skall förklaras skyldig att träda i likvidation. Har sådan ansökan skett, äger bestämmelserna i 72 § tredje stycket lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar motsvarande tillämpning.

Styrkes ej innan rätten avgör ärendet att meddelat föreläggande efterkommits, skall rätten förklara, att föreningen skall träda i likvidation, och förordna en eller flera likvidatorer.

72 § Har understödsförening trätt i likvidation, kan försäkringsinspektionen förordna likvidator att tillsammans med övriga likvidatorer verkställa likvidationen. Föreningens firma tecknas därvid av denne likvidator i förening med den eller dem som annars är berättigade att teckna firman.

Under förenings likvidation har försäkringsinspektionen samma befogenheter beträffande likvidatorerna som i fråga om styrelsen.

Försäkringsinspektionen kan förordna likvidationsrevisor att jämte övriga likvidationsrevisorer granska likvidatorernas förvaltning och föreningens räkenskaper under likvidationen.

Likvidator och likvidationsrevisor som förordnats enligt denna paragraf kan utlysa föreningsstämma. Bestämmelserna i 69 § äger motsvarande tillämpning på sådan likvidator och likvidationsrevisor.

73 § Understödsförening skall till bestridande av kostnaden för försäkringsinspektionens tillsynsverksamhet årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser som meddelas av Konungen. Bidraget skall bestämmas till ett belopp som, räknat på intäkterna under nästföregående räken-

skapsår, svarar mot högst två promille av föreningens hela inkomst av avgifter och en promille av föreningens nettokapitalavkastning. Bidraget får dock ej understiga tvåhundra kronor.

74 § Försäkringsinspektionen kan förelägga vite vid meddelande av föreskrift enligt denna lag.

Besvär

75 § Mot beslut i sådant tillståndsärende, på vilket enligt bestämmelse i denna lag 22, 29, 46 eller 76 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning, och mot sådant beslut av försäkringsinspektionen som ej meddelats i särskilt fall föres talan hos Konungen genom besvär.

Mot annat beslut av försäkringsinspektionen enligt denna lag föres talan hos kammarrätten genom besvär.

Skadestånd

76 § Bestämmelserna i 106—109 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

Straffbestämmelser

77 § Driver understödsförening utan att vara registrerad försäkringsverksamhet som avses i denna lag, dömes den som på föreningens vägnar deltar i åtgärd eller beslut som rör verksamheten till böter eller fängelse i högst sex månader.

78 § Bestämmelserna i 110 § 1, 4 och 6 samt 111 och 112 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om understödsförening. Vid tillämpningen av bestämmelserna skall dock iakttagas, att hänvisningarna i 110 och 111 §§ till 10 § skall avse 15 § denna lag och att hänvisningen i 111 § 2 till 68 § skall avse 37 § denna lag. Vidare skall iakttagas att vad som sägs om länsstyrelsen i stället skall avse försäkringsinspektionen.

79 § Till böter dömes den som

1. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i försäkringsteknisk utredning, som ingivits till försäkringsinspektionen, eller i redogörelse eller upplysning, som lämnats till inspektionen enligt 67 § eller 68 § första stycket,
2. underlåter att fullgöra skyldighet som avses i 21 § första stycket, 32 § andra stycket, 41 § andra stycket, 56 § tredje stycket eller 63 § tredje stycket.

80 § Är gärning som avses i 77—79 §§ belagd med straff i brottsbalken, dömes ej till ansvar enligt denna lag.

Särskilda bestämmelser

81 § Bestämmelserna i 114—116 §§ lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar äger motsvarande tillämpning på understödsförening.

82 § Fordran som på grund av moderskapsförsäkring innestår hos understödsförening får ej utmätas.

Om utmätningsfrihet för kapitalförsäkring, sjukhjälp och pension finns bestämmelser i lagen (1927: 77) om försäkringsavtal och i utsökningslagen (1877: 31 s. 1).

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1972, då lagen (1938: 96) om understödsföreningar skall upphöra att gälla.

2. Den gamla lagen gäller fortfarande i fråga om erkänd arbetslöshetskassa och sådan icke erkänd arbetslöshetskassa som registrerats före den nya lagens ikraftträdande.

3. I fråga om understödsförening som omfattas av den nya lagen och som är registrerad hos försäkringsinspektionen vid den nya lagens ikraftträdande gäller i stället för 6, 11, 17 och 19 §§, 21 § första stycket, 24 och 25 §§, de i 27 § första stycket 1 och 2 samt 31 § första stycket 2 meddelade särskilda bestämmelserna och 35 § den nya lagen samt 21 §, 38 § andra stycket, 51 § första stycket, 57 § 1 mom. första stycket och 60 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar den gamla lagen i tillämpliga delar till dess föreningens stadgar i dessa hänseenden ändrats till överensstämmelse med den nya lagen. Grundar sig i annat hänseende föreskrift i förenings stadgar på den gamla lagen skall, i stället för stadgarnas föreskrift, motsvarande bestämmelse i den nya lagen gälla.

Anmälan för registrering av stadgeändring enligt första stycket skall göras hos försäkringsinspektionen före utgången av år 1976. Sker ej dessförinnan anmälan som leder till registrering och har inspektionen ej medgett undantag med stöd av 2 § andra stycket den nya lagen, äger 71 § tredje och fjärde styckena den nya lagen motsvarande tillämpning. Närmare föreskrifter om anmälan meddelas av inspektionen.

4. Understödsförening som enligt 3 § första stycket den gamla lagen skall bestå av minst 50 medlemmar och vars medlemsantal vid den nya lagens ikraftträdande uppgår till minst 50 men ej 100 behöver ej göra anmälan enligt 41 § andra stycket den nya lagen tidigare än ett år efter ikraftträdandet. Nedgår antalet under 50, skall dock sådan anmälan omedelbart ske.

5. Beslut om förenings minsta antal medlemmar som fattats av tillsynsmyndighet med stöd av äldre lag gäller fortfarande.

6. Har beslut av föreningsstämma fattats före den nya lagens ikraftträdande, äger den gamla lagen tillämpning i fråga om beslutet.

7. Styrelseledamot, revisor eller fullmäktig som utsetts med tillämpning av den gamla lagen får utöva sitt uppdrag under den tid för vilken han är utsedd utan hinder av bestämmelse som saknar motsvarighet i den gamla lagen.

8. Har understödsförening trätt i likvidation före den nya lagens ikraftträdande tillämpas den gamla lagen.

9. Gäller enligt 3 bestämmelse i den gamla lagen, tillämpas vad i samma lag föreskrives om ansvar för överträdelse av bestämmelsen.

10. För pensionskassa som med stöd av 90 § första stycket 1 den gamla lagen förklarats undantagen från lagens tillämpning inträder skyldighet att tillämpa den nya lagen den 1 januari 1977, om ej kassan dessförinnan förklarats undantagen från den nya lagens tillämpning. Har ansökan om sådan förklaring ingetts men inte avgjorts före nämnda dag inträder skyldigheten den senare dag då beslut, varigenom ansökan lämnas utan bifall, meddelas.

11. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som ersatts genom bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den bestämmelsen.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 2 juni 1972.

GUSTAF ADOLF
(L. S.)

G. E. STRÄNG
(Finansdepartementet)